

Luonnos

Selvitys Paraisten kaupungin varhaiskasvatuksesta 2021

Tulevaisuudennäkymät ja palvelurakenne

Innehåll

Johdanto	2
Toiminta	2
Esiopetustoiminta ja täydentävä varhaiskasvatus.....	3
Johtajuus	4
Henkilöstöressurit	4
Talous	4
Toimipaikat	7
Paraisten kunta-alue	7
Yleistä	7
Paraisten pohjoisosa	7
Keskusta	8
Skräbböle	10
Nauvon kunta-alue.....	11
Korppoon kunta-alue	11
Houtskarın kunta-alue	11
Iniön kunta-alue	11
Kolme erilaista kokonaisuusvaihtoehtoa sopeuttamisehdotuksineen	12

Johdanto

Syntyneiden määrä Paraisilla on laskenut voimakkaasti kymmenen viime vuoden aikana, 130–160 lapsesta 90–100 lapseen vuodessa. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan alle kouluikäisten lasten määrä tulee laskemaan edelleen noin sadalla lapsella vuoteen 2025 mennessä. Syntyneiden määrän laskiessa, aikaisempaa useampi lapsi (87 prosenttia) Paraisilla osallistuu kuitenkin varhaiskasvatukseen ja osallistumisen odotetaan lisääntyvän edelleen (90 prosenttiin). Myös 1–4-vuotiaiden nettomuutto on positiivinen, esimerkiksi vuonna 2018 se oli 20 lasta. Vaikka varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä todennäköisesti ei laske niin voimakkaasti kuin ennusteet osoittavat, määrä tulee kuitenkin pitkällä aikavälillä laskemaan sen verran, että palvelurakenne on otettava tarkasteluun. Selvitys on myös osa kaupungin talouden tasapainottamisohjelmaa, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi toukokuussa 2020.

Selvityksen tavoitteena on esittää eri vaihtoehtoja tulevaisuuden varhaiskasvatuksen kestävästä, joustavasta ja taloudellisesta järjestämisestä laadusta tinkimättä. Ajatuksena on luoda selkeitä, turvallisia ja kestäviä oppimispolkuja lapselle aina varhaiskasvatuksesta kouluun saakka sekä keskittää toimintaa ja luoda toimivia kokonaisuuksia – "luovuuskeskuksia lapsille" 1-vuotiaista esiopetusikäisiin. Myös muut toimijat, kuten kolmas sektori, voisivat käyttää tiloja iltaisin ja viikonloppuisin.

Selvitys on ostettu Vertikal Oy:ltä 28.5.2020 (liite). Se sisältää muun muassa kustannus- ja resurssilaskennan, varhaiskasvatuksen palvelutarpeen skenaariona, palveluverkon ja palvelurakenteen analysoinnin. Selvitystä on käytetty oheismateriaalina. Materiaalia on työstänyt viranhaltijaryhmä, johon kuuluvat Pia Hotanen, varhaiskasvatuspäällikkö, Annette Karlsson, perhepäivähoidon ohjaaja/palveluohjaaja, Kerstin Lassinniemi, päiväkodin johtaja, Ann-May Landor, päiväkodin johtaja ja Annukka Koskinen, suunnittelija. Myös muut päiväkodin johtajat ja erityisopettajat ovat osallistuneet prosessiin. Huoltajilla ja henkilöstöllä on ollut mahdollisuus osallistua muun muassa vastaamalla kyselyyn (liite). Sivistyslautakuntaa on informoitu työstä prosessin aikana.

Paraisten kunta-alueella on tarkasteltu kolmea eri laajempaa kokonaisuusvaihtoehtoa, koska muut kunta-alueet tarvitsevat maantieteellisten seikkojen vuoksi yhden päiväkodin kunta-alueetta kohden.

Toiminta

Varhaiskasvatuksella on usean vuoden ajan ollut suuria haasteita kiinteistöihin liittyvien ongelmien vuoksi. Varhaiskasvatus on kerta toisensa jälkeen siirtänyt ja muuttanut toimintaa kalliilla ja väliaikaisilla ratkaisuilla, kuten parakeilla. Tämän takia on ollut äärimmäisen haastavaa suunnitella ja kehittää kestävä palvelurakennetta. Kymmenen viime vuoden aikana on lakkautettu useita toimipaikkoja, kuten Peikkorinteen päiväkotit, Mäntyniemen päiväkotit, Merituulen päiväkotit, Tummelisan ja Trollgläntanin perhepäiväkodit jne. Olemassa olevien päiväkotien kiinteistöistä noin kaksi kolmasosaa on rakennettu päiväkodeiksi, kun taas loput kiinteistöt ovat joko uudistettuja omakotitaloja tai kouluja. Useimmissa päiväkodeissa ei ole pienryhmätiloja, salia tai henkilökunnan työtiloja. Toimintakulttuuri ja oppimisympäristöt ovat muuttuneet paljon viime vuosien aikana, mikä vaatii erityyppisiä tiloja kuin aikaisemmin. Esimerkiksi aikaisemmin päiväkotien tuli lähinnä olla kotoisia, kun taas nykyään niiden tulee olla innostavia oppimisympäristöjä sekä sisältä että ulkoa. Paraisten kaupungin varhaiskasvatus on toiminnassaan viime vuosien aikana painottanut ulkopedagogiikkaa, mikä käytännössä on merkinnyt päiväkotien pihojen aktiivista kehittämistä innostaviksi oppimisympäristöiksi.

Varhaiskasvatus on tärkeä osa lapsen elämää ja sen aikana rakentuu osa elinikäisen oppimisen perustasta. Toiminnan toteuttamiseksi sekä turvallisen ja selkeän oppimispolun luomiseksi varhaiskasvatuksesta perusopetukseen on tärkeää, että on olemassa yhteinen kokonaiskuva ja suunnitelma. On myös tärkeää luoda kestävä palvelurakenne, jotta perheet tietäisivät, mitä palveluja on pitkällä aikavälillä tarjolla.

Tällä hetkellä Paraisten kunta-alueella tarjotaan seuraavia toimintamuotoja: päiväkotia, perhepäiväkotia, perhepäivähoitoa ja leikkipuistotoimintaa. Nauvossa, Korppoossa, Houtskarissa ja Iniössä tarjotaan päiväkotitoimintaa.

Paraisten kaupunki ostaa tällä hetkellä 123 paikkaa, noin 19 prosenttia paikoista, yksityisiltä palveluntuottajilta, kun vastaava määrä koko valtakunnan tasolla on 11 prosenttia. Useimmat kunnat käyttävät ostopalvelujen sijaan palveluseteliä. Jos Paraisten kaupunki jatkaa nykyisen paikkamäärän ostamista, ostopalvelujen osuus nousee 19 prosentista yli 20 prosenttiin.

Varhaiskasvatuksen toiminnan suunnittelu on haastavaa. Ennusteita syntyvien määrästä on käytettävissä, mutta sitä ei tiedetä, minkä ikäisenä lapsi aloittaa toiminnassa, millä kielellä tai millä alueella. Paikka- ja ryhmämääriä mukautetaan tarvittaessa vuosittain ja myös vuoden aikana. Alle 3-vuotiaat lapset ja erityislapset voivat täyttää useampia paikkoja.

Palvelusuunnittelu ja ohjaus ovat tärkeä osa laadukasta ja kestävää toimintaa. Paraisilla lähtökohtana on lapsen etu, mikä käytännössä muun muassa merkitsee sitä, että keskitytään kestäviin sijoituksiin, jotta lapsi mahdollisuuksien mukaan ei joutuisi vaihtamaan ryhmää tai toimipaikkaa vuoden aikana, ja että sisarukset voitaisiin sijoittaa samaan paikkaan. Jotta lapsi saisi hyvän alun ja yhteyden, tarjotaan kotikäyntejä ja turvallinen perehdytysjakso.

Varhaiserityiskasvatusta on tarve kehittää osana varhaiskasvatuksen kokonaisuutta, koska erityisen tuen tarpeessa olevat lapset vaikuttavat varhaiskasvatuksen kokonaispaikkamäärään. Rakenteellisten tukitoimien lisäksi nämä lapset tarvitsevat kehityksensä, kasvunsa ja oppimisensa tueksi henkilöstö-, tila- ja apuvälineresursseja. Kaikille lapsille tulee taata mahdollisimman yhtenäinen oppimispolku, ilman että lapsi joutuu useaan kertaan sopeutumaan uuteen ympäristöön. Yhteistyö koulun erityisopetuksen kanssa tulisi sujua joustavasti; varhaiskasvatuksen erityisopettaja saattajana esiopetukseen ja koulun erityisopettaja vastaanottajana tässä opinpolun nivelvaiheessa. Moniammatillista yhteistyötä tulee laajentaa ja jalkauttaa palveluja lapsen lähiympäristöön varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa.

Esiopetustoiminta ja täydentävä varhaiskasvatus

Nykytilanteessa Paraisten kaupungin esiopetustoiminta on monilta osin pirstaloitunut. Toiminta muun muassa järjestetään monella eri tavalla sekä suomeksi että ruotsiksi. Osa esiopetustoiminnasta on päiväkodeissa ja osa kouluissa. Täydentävä toiminta ei aina ole luonteva osa kokonaisuutta. Toimintaa johtavat useat vastuuhenkilöt ja johtajat jne.

Tämän takia on haastavaa suunnitella sekä toimintaa, tiloja että henkilöstöresursseja kestävästi ja taloudellisesti.

Suomen- ja ruotsinkielisen koulutuksen olisi tärkeää laatia mahdollisimman nopeasti yhteinen suunnitelma tulevaisuuden esiopetustoiminnan, täydentävän varhaiskasvatuksen ja alkuopetuksen järjestämisestä, koska näyttää siltä, että osa esiopetustoiminnasta voisi muutaman vuoden kuluttua siirtyä koulujen tiloihin, ja osa toiminnasta on jo kouluissa. Suunnitelmassa on tärkeä nähdä kokonaisuus, jossa lapsi on keskiössä, koska useimmat lapset ovat paikalla kokopäiväisesti joka päivä, myös koululomien ajan.

Parainen osallistuu kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun (2021–2024) ja Nilsbyn esiopetus on valittu kokeiluryhmäksi. Kaikki muut 5-vuotiaat kuuluvat vertailuryhmään. Käytännössä tämä merkitsee sitä, että suomenkieliset 5- ja 6-vuotiaat Paraisten pohjoisosassa tulevat olemaan Nilsbyn koulussa samana ajanjaksona.

Johtajuus

Ammattimaista johtajuutta tarvitaan laadukkaan toiminnan turvaamiseksi. Johtamistehtävien määrä ja laajuus ovat muuttuneet erityisesti viime vuosien aikana. Paraisilla on mahdollisimman pitkälti siirrytty niin sanottujen hallinnollisten johtajien malliin. Tämä merkitsee sitä, että johtaja ei ole lapsiryhmässä, vaan vastaa sen sijaan suuremmasta alueesta, kuten useasta päiväkodista tai perhepäivähoidosta ja perhepäiväkodista. Paraisilla tullaan myös selvittämään muita vaihtoehtoja. Tavoitteena on kehittää johtajuutta niin, että se vastaa tulevaisuuden sivistyskunnan tarpeita ja vaatimuksia.

Henkilöstöresurssit

Kelpoisuusvaatimukset täyttävän henkilöstön löytäminen on myös Paraisilla muodostunut haasteeksi. Jotta varhaiskasvatus Paraisilla jatkossakin koettaisiin houkuttelevaksi työpaikaksi ja jotta se houkuttelisi ammattitaitoisia, motivoitunutta ja kehittämissuuntautunutta henkilöstöä, kaupungin on jatkettava henkilöstöön panostamista. Laadukkaan toiminnan ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi tarvitaan aikaa pohdinnalle, suunnittelulle ja kehittämiselle. Varhaiskasvatuksessa on toimintavuoden aikana toistaiseksi yksi yhteinen koulutuspäivä ("Kick off"). Toiminnan kehittämiseksi edelleen tarvittaisiin vastaavia päiviä, joihin esimerkiksi koko päiväkodin henkilöstö voisi osallistua, tai vastaavia tilaisuuksia myös loppuvuoden aikana. Pedagoginen suunnitelma laaditaan ja esitellään sivistyslautakunnalle myöhemmin.

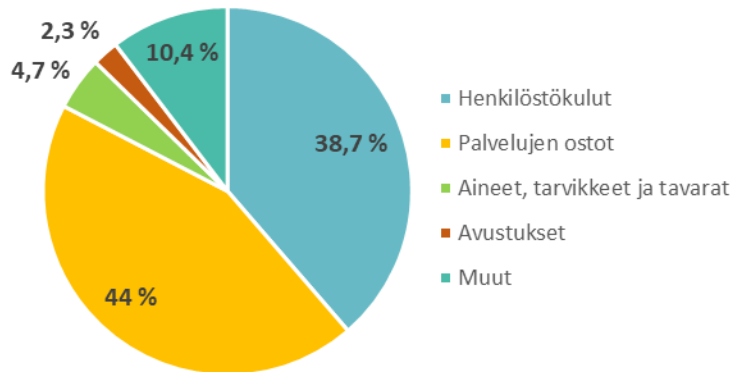
Talous

Paraisten kaupungin käyttötaloudessa on edelleen haasteita. Kaupungin kustannusrakenteessa on haasteita suhteessa nykyiseen palvelurakenteeseen. Kaupungin tavoitteena on luoda edellytykset positiivisen vuosikatteen saavuttamiselle, mikä tarkoittaa sitä, että kaupungin vuoden aikana saamien tulojen on katettava kaupungin kaikkien toimintojen kokonaiskulut ja mahdollistettava tarvittavat investoinnit. Neljä viime vuotta ovat olleet kaupungille vaikeita, lukuun ottamatta vuotta 2020, jolloin valtion koronatukipaketti väliaikaisesti helpotti kaupungin negatiivista vuositulosta. Kaupungin toiminnan ja sen kustannusten sopeuttamiseksi odotettuihin ennustettuihin tuloihin vuosien aikana on ryhdytty sekä lyhyen että pitkän aikavälin toimenpiteisiin. Kaupungin pitkäjänteistä työtä tasapainoisen talouden saavuttamiseksi on viety eteenpäin talouden tasapainottamisohjelmalla vuosille 2020–2022. Suomessa vallitseva taloudellinen tilanne, kaupungin negatiivinen väestökehitys ja lisääntyvä määrä vanhuksia suhteessa syntyneisiin luovat jatkuvan paineen kaupungin kustannusrakenteen muuttamiselle. Kaupungin kaksi suurinta tulonlähdettä ovat valtionosuudet ja verotulot. Näiden suurten tulonlähteiden ei odoteta kasvavan siinä määrin kuin kustannukset pyrkivät kasvamaan.

Kaupungin kokonaistoimintakulut vuonna 2019 olivat 129 790 157 euroa, josta 112 389 173 euroa oli ulkoisia ja 17 400 984 euroa sisäisiä kuluja. Kaupungin vuoden 2019 henkilöstökulut olivat 50,2 miljoonaa euroa. 11 prosenttia kaupungin kokonaishenkilöstökuluista, eli 5,7 miljoonaa euroa, oli varhaiskasvatuksen henkilöstökuluja. Kaupungin ostopalvelut olivat 57 miljoonaa euroa vuonna

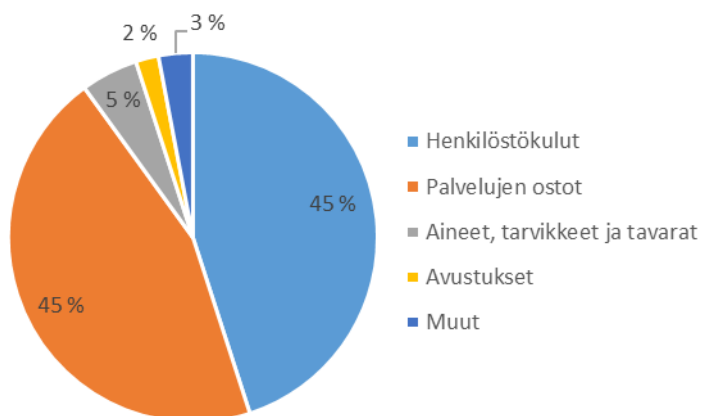
2019. (Palvelujen ostoihin sisältyvät noin 20 miljoonaa euron kulut Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirille.) Kaupungin kokonaisostopalveluista 2,7 miljoonaa euroa on varhaiskasvatukseen liittyviä kuluja.

Paraisten kaupungin toimintakulut v. 2019

Vuonna 2020 kaupungin ulkoiset toimintakulut olivat 113 854 813 euroa, eli noin 1,5 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2019.

Paraisten kaupungin toimintakulut v. 2020

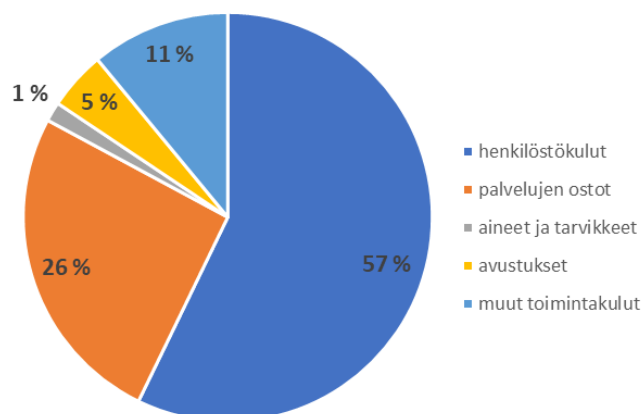
Kaupungin sivistysosaston tulevaisuuden suurpanostus Koulukadun Luovuuskeskus-projektiin tulee lisäämään kaupungin tulevien vuosien lainanottoa ja kaupungin on pyrittävä aktiivisesti olemaan nostamatta velkaantumisasettaan edelleen. Tulevien vuosien suunnitellut investoinnit ovat hyvin suuria Paraisten kokoiselle kaupungille ja ne ylittävät kaupungin normaalin investointitason. Kaupungin lainakanta kasvaa huomattavasti lähivuosien aikana näiden investointien myötä. 31.12.2020 kaupungin lainakanta oli yhteensä 42,8 miljoonaa euroa, eli 2 839 euroa asukasta kohden.

Kaupungin olemassa olevan 48,5 miljoonan euron kiinteistökannan kokonaiskirjanpitoarvosta 31.12.2020 varhaiskasvatuksen kiinteistöjen osuus on noin 4,4 miljoonaa euroa.

Melkein 60 prosenttia varhaiskasvatuksen kokonaiskuluista on henkilöstökuluja. Kun tarkastellaan pelkästään kaupungin omien päiväkotien kustannuksia, henkilöstökulut ovat jo lähemmäs 70

prosenttia. Yli puolet, 56 prosenttia vuonna 2020, palvelujen ostojen kuluista on ostopalvelupäiväkotien kuluja.

Varhaiskasvatuksen kulujen jakautuminen tilinpäätös 2020

Kustannus/paikka oman toiminnan eri toimintamuodoissa, tilinpäätös 2020		
	€/kuukausi/paikka, brutto	€/vuosi/paikka, brutto
Perhepäivähoitajat	1 318	15 816
Perhepäiväkodit	1 033	12 396
Päiväkodit, yli 3-vuotiaat lapset	976	11 712
Päiväkodit, alle 3-vuotiaat lapset	1 474	17 688

Ostopalvelupäiväkodissa olevan yli 3-vuotiaan lapsen hoidosta maksattava hinta on tällä hetkellä 853,05–1 136,10 euroa/kuukausi (812,43–1 082 euroa 5 prosentin alv-vähennyksen jälkeen). Alle 3-vuotiaiden lasten hoidosta sekä esiopetuksesta ja täydentävästä varhaiskasvatuksesta maksettava hinta lasketaan "perushinnan" kertoimella. Mahdollinen hankinta tulisi tehdä syksyllä 2021.

Perhepäivähoitoon ja perhepäiväkoteihin sijoitetaan ensisijaisesti alle kolmevuotiaita lapsia.

Toimipaikat

Paraisten kunta-alue

Yleistä

Kaupungilla on tällä hetkellä kuusi omaa päiväkotia, seitsemän omassa kodissa työskentelevää perhepäivähoitajaa ja kuusi perhepäiväkotia. Lisäksi kaupunki ostaa 123 yksityistä kokopäiväistä paikkaa. Mahdollinen uusi hankinta tulisi tehdä loppukesästä tai alkusyksystä 2021.

Sopeuttamisehdotusten lähtökohtana on se, että kaikkia toimintamuotoja, eli päiväkotien, perhepäiväkotien, omassa kodissa työskentelevien perhepäivähoitajien ja avointa toimintaa, jatketaan. Päiväkodeissa on toimintaa 1–5-vuotiaille lapsille ja osassa päiväkodeista on esiopetusta. Perhepäivähoitoon ja perhepäiväkoteihin sijoitetaan ensisijaisesti alle 3-vuotiaita lapsia.

Selvityksessä Paraisten kunta-alue on jaettu kolmeen alueeseen: Paraisten pohjoisosa/Kirjalansaari, Keskusta ja Skräbböle.

Kaupungin kehittämissuunnitelmat sisältävät Paraisten keskustan läheisyydessä olevien muun muassa Norrbyssä ja Isoniityssä sijaitsevien asuinalueiden laajentamisen. Näin ollen on todennäköistä, että lapsimäärä säilyy nykyisellään tai jopa kasvaa.

Älössää ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Kaupungin oma maanomistus Älössä on hyvin rajallinen ja pirstaleinen, ja se on keskittynyt pääosin virkistysalueisiin.

Kaupungilla on joitain asemakaavoitettuja tontteja myynnissä Skräbbölessä. Kylässä on käynnissä sukupolvenvaihdos ja on odotettavissa, että lapsimäärä säilyy nykyisellään.

Kirjalassa kaupungilla on jonkin verran maanomistusta, joka koostuu yhtenäisistä alueista Kirjala skolan yhteydessä tai läheisyydessä. Kirjala on maantieteellisesti houkuttelevalla paikalla ajatellen yhteyksiä alueen keskuskaupunkiin Turkuun. Yhteydet tulevat paranemaan edelleen, kun Kirjalansalmen silta ja Kaarinan Kuusiston läpi kulkeva Paraistenväylä rakennetaan.

Kirjalassa ei ole vesi- tai viemäriverkkoa, mutta Kårkullaan on johtoja, ja kaupungilla on alueella pumppaamo. Kaupunginhallitus on 26.4.2021 päättänyt käyttää etuosto-oikeuttaan maakauppaan Kårkullassa Kirjala skolan läheisyydessä. Kirjalassa on oikeusvaikutteinen yleiskaava ja saarella on tällä hetkellä merkittävä määrä käyttämätöntä rakennusoikeutta. Kaupungin maanomistus Kirjala skolan läheisyydessä mahdollistaa sen, että kaupunki voi kehittää aluetta sekä suunnitella ja toteuttaa tulomuuttoa tuovia uusia tontteja.

Paraisten pohjoisosa

Kirjalan päiväkoti

Kirjalan päiväkodissa on suomen- ja ruotsinkieliset ryhmät 1–5-vuotiaille lapsille ja yksi kaksikielinen ulkoryhmä. Päiväkodissa on noin 69 paikkaa. Vuonna 1982 rakennettu ja vuonna 1992 laajennettu rakennus on tarkoituksenmukainen ja joustava ja sen piha on virikkeellinen. Päiväkodin yhteydessä on ulkoryhmän ryhmätilana toimiva kota.

Lyhyen aikavälin sopeuttaminen (2–5 vuotta): Päiväkoti jatkaa nykyiseen tapaan tai niin, että 5-vuotiaat siirtyvät Kirjala skolaan, kansallisista linjauksista riippuen. Jos 5-vuotiaat siirtyvät koululle,

tilat on suunniteltava niin, että ne vastaavat kokopäiväisen toiminnan tarvetta. Kokopäiväisen toiminnan järjestäminen pienelle ryhmälle, varsinkin esimerkiksi lomien (esimerkiksi joului-, hiihtoi- ja kesäloma) aikana, on haastavaa. Se edellyttää normaalia enemmän henkilöstöä ja enemmän yhteistyötä koulun kanssa.

Kirjala förskola

Ruotsinkielinen esiopetus ja täydentävä varhaiskasvatus ovat samassa rakennuksessa Kirjala skolan kanssa ja niistä vastaa varhaiskasvatus. Tila on pienelle ryhmälle tarkoituksenmukainen.

Lyhyen aikavälin sopeuttaminen (2–5 vuotta): Katso Kirjalan päiväkodin sopeuttaminen.

Nilsbyn esiopetus

Suomenkielinen esiopetus ja täydentävä varhaiskasvatus ovat Nilsbyn koulun yhteydessä olevassa rakennuksessa ja niistä vastaa varhaiskasvatus. Tila on pienelle ryhmälle tarkoituksenmukainen.

Lyhyen aikavälin sopeuttaminen (2–5 vuotta): Nilsbyn esiopetus on kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun kokeiluryhmä, eli 5-vuotiaat siirtyvät Kirjalan päiväkodista Nilsbyn esiopetukseen syksyllä 2021. Tilat on mukautettava toimintaa varten. Kokopäiväisen toiminnan järjestäminen pienelle ryhmälle, varsinkin esimerkiksi lomien (esimerkiksi joului-, hiihtoi- ja kesäloma) aikana, on haastavaa. Se edellyttää normaalia enemmän henkilöstöä ja enemmän yhteistyötä koulun kanssa.

Keskusta

Koivuhaan päiväkotii

Koivuhaan päiväkotii on kaksikielinen päiväkotii, jossa on suomen-, ruotsin- ja kaksikieliset ryhmät 1–5-vuotiaille lapsille sekä suomenkielinen esiopetus. Päiväkodissa on noin 90 paikkaa. Tällä hetkellä päiväkodissa on yksi ylimääräinen ryhmä Merituulen päiväkodin toiminnan lakkauttamisen vuoksi. Kiinteistö on rakennettu vuonna 1975 ja se peruskorjattiin vuosina 2013–2014 sisäilmaongelmien vuoksi. Sisäilmatutkimuksia tehty säännöllisesti vuosittain v. 2015 lähtien. Tammikuussa 2021 mittauksissa todettiin tarve rakennuksen tiivistämiseksi sekä uudisrakennusosassa alapohjan osittainen korjaustarve. Korjaustyöt käynnistetään kesäkuussa 2021.

Tilat ovat tarkoituksenmukaiset ja joustavat, mutta niistä puuttuvat muun muassa pienryhmätilat ja esimerkiksi erityisopettajien tilat. Ulkoympäristö on vaihteleva ja virikkeellinen. Kota hankittu 2017. Iso piha ja kota toimivat ulkoryhmien ryhmätilana. Tontilla on rakennusoikeutta jäljellä ja mahdollisuus lisämoduuliin, mikäli sille on tarvetta.

Lyhyen aikavälin sopeuttaminen (2–5 vuotta): Esiopetustoiminta tai osa 5-vuotiaista ja esiopetus voivat siirtyä Koivuhaan koululle kansallisista linjauksista riippuen. Jos toiminta siirtyy koululle, tilat on suunniteltava niin, että ne vastaavat kokopäiväisen toiminnan tarvetta. Kokopäiväisen toiminnan järjestäminen pienelle ryhmälle, varsinkin esimerkiksi lomien (esimerkiksi joului-, hiihtoi- ja kesäloma) aikana, on haastavaa. Se edellyttää normaalia enemmän henkilöstöä ja enemmän yhteistyötä koulun kanssa.

Satuniityn päiväkot

Satuniityn päiväkoti on kaksikielinen päiväkoti 1–5-vuotiaille lapsille. Päiväkodissa on tällä hetkellä 66 paikkaa. Tilat ovat vain osittain tarkoituksenmukaiset eivätkä ne täytä nykypäivän vaatimuksia. Esimerkiksi henkilöstön työtila, pienryhmätilat ja esimerkiksi erityisopettajien tilat puuttuvat. Tämän takia lapsimäärä on 66 eikä alkuperäisen suunnitelman mukainen 84. Piha ei valmistunut päiväkodin rakentamisen yhteydessä. Tämän takia pihaa on kehitetty usean vuoden ajan, mutta se ei vielä kukaan toimi ihanteellisesti. Päiväkodin nykyinen tontti on sitä paitsi suhteellisen pieni virikkeellisiä pihatoimintoja ja lapsimäärää ajatellen.

Lyhyen aikavälin sopeuttaminen (2–5 vuotta): Lisämoduuli noin 40 lapselle lisäisi joustavuutta ja tehostaisi olemassa olevan kiinteistön käyttöä (66 lapsesta 84 lapseen). Kiinteistö pitäisi myös päivittää nykypäivän vaatimusten täyttämiseksi esimerkiksi työtiloilla, pienryhmätiloilla jne. Tämä edellyttää investointeja ja Satuniityn viereisen tontin käyttämistä. Päiväkodin tontin vieressä on toistaiseksi käyttämätön yleiseen toimintaan tarkoitettu tontti. Asemakaavan muutoksella ja uudella tonttijaolla tontille voisi tarvittaessa muodostaa suuremman kokonaisuuden varhaiskasvatusta varten.

Knattebon päiväkot

Knattebon päiväkodissa on noin 32 paikkaa 1–5-vuotiaille lapsille sekä suomen- että ruotsinkielisissä ryhmissä sekä esiopetusta ja täydentävää varhaiskasvatusta ruotsiksi. Kiinteistö on vuonna 1925 rakennettu entinen kaksikerroksinen omakotitalo. Yläkertaa saa käyttää ainoastaan henkilöstö, joten ryhmätilat varsinaista toimintaa varten ovat pienet. Myös eteiset ovat pienet ja epätarkoituksenmukaiset. Päiväkodista puuttuvat pienryhmätilat ja esimerkiksi erityisopettajien tilat. Piha on iso ja luonnonkaunis.

Lyhyen aikavälin sopeuttaminen (2–5 vuotta): Kiinteistö voidaan mahdollisesti myydä kokonaisratkaisusta riippuen.

Villa Kamomillan päiväkot

Villa Kamomillan päiväkoti on kaksikielinen vuoropäiväkoti 1–5-vuotiaille lapsille, minkä lisäksi päiväkodissa on esiopetusta. Kiinteistö on vuonna 2007 rakennettu entinen kaksikerroksinen lastenkoti. Eteinen on pieni ja wc-tilat ovat epätarkoituksenmukaiset päiväkotitoiminnalle. Tilat ovat kotoiset, mikä sopii hyvin ympärivuorokautiselle päiväkodille. Rakennuksessa on useita pieniä huoneita, mikä on hyvä pienryhmätoimintaa ajatellen. Keittiö on aivan liian pieni ja erillään osastosta ajatellen sitä, että siellä pitäisi laittaa ruokaa lasten kanssa iltaisin ja viikonloppuisin. Päiväkoti sijaitsee luonnonkauniilla alueella, jossa on mahdollisuus myös monipuoliseen ulkoilmapedagogiikkaan.

Pitkän aikavälin sopeuttaminen (10 vuotta): Toiminta voisi siirtyä tiloihin lähemmäs muuta ympärivuorokautista toimintaa.

Perhepäiväkodit Junibacken, Näckrosen, Peukalainen ja Vaahterämäki "Ekokylä"

Perhepäiväkodeissa on toimintaa 1–5-vuotiaille lapsille (ensisijaisesti alle 3-vuotiaille). Alueella on kaksi suomenkielistä ja kaksi ruotsinkielistä perhepäiväkotia, joissa kussakin on 12 lasta. Kiinteistöt ovat vuonna 2008 rakennettuja erillisomakotitaloja. Perhepäiväkotien henkilöstö hoitaa myös

siivouksen ja ruoanlaiton ja käyttää mahdollisuuksien mukaan paikallisia raaka-aineita. Rakennukset on sijoitettu samaan pihapiiriin Tummelipuiston yhteyteen. Tilat toimivat periaatteessa hyvin perhepäiväkotitoiminnan kannalta, paitsi että eteiset ja wc:t ovat pienet ja epätarkoituksenmukaiset. Piha ei valmistunut talojen rakentamisen yhteydessä ja sitä on kehitetty usean vuoden ajan ja sitä tulee kehittää edelleen.

Pitkän aikavälin sopeuttaminen (10 vuotta): Esimerkiksi Tummelipuistoon voitaisiin rakentaa yhteisiä tiloja ja toimintaa esimerkiksi vanhustenhuollon ja perheyksikön kanssa yhteisen "kylätoiminnan" kehittämiseksi. Myös osa henkilöstöresursseista voisi mahdollisesti olla yhteisiä.

Perhepäiväkodit Solgränd ja Solvind

Perhepäiväkodeilla on kaksikielistä toimintaa 1–5-vuotiaille lapsille (ensisijaisesti alle 3-vuotiaille). Solgrändissä on 12 paikkaa ja Solvindissä 8 paikkaa. Kiinteistö on rakennettu vuonna 1950. Perhepäiväkotien henkilöstö hoitaa myös siivouksen ja ruoanlaiton ja käyttää mahdollisuuksien mukaan paikallisia raaka-aineita. Rakennuksessa on kaksi kerrosta. Eteiset ja wc-tilat ovat pienet ja epätarkoituksenmukaiset.

Pitkän aikavälin sopeuttaminen (10 vuotta): Kiinteistö voidaan mahdollisesti myydä kokonaissuunnitelmasta riippuen.

Omassa kodissa työskentelevät perhepäivähoitajat

Perhepäivähoitajilla on neljä 1–5-vuotiaasta lasta hoitajaa kohden omassa kodissa (ensisijaisesti alle 3-vuotiaita).

Skräbböle

Pjukalan päiväkot

Pjukalan päiväkot on ruotsinkielinen päiväkot, jossa on noin 33 paikkaa 1–5-vuotiaille lapsille ja noin 14 paikkaa ruotsinkielisessä esiopetuksessa. Paraisten kaupunki vuokraa tilat Garantiföreningen för Åbolands folkhögskola Språk- och turisminstitutet rf -kannatusyhdistykseltä. Vuokrasopimus päättyy vuonna 2027. Kiinteistö on myynnissä. Tällä hetkellä korvaavia tiloja ei ole, mikäli vuokrasopimus irtisanotaan. Viereisessä kylässä, Skräbbölessä, on keskeisellä paikalla sijaitsevia tontteja, jotka on tarkoitettu yleistä toimintaa varten. Tulevaisuudessa tänne voidaan tarvittaessa sijoittaa varhaiskasvatuksen tiloja. Skräbböle skolan tontilla on mahdollista laajentaa toimintaa. Koulun yhteydessä on myös kaupungin omistamaa maata, jota voidaan tarvittaessa varata sivistystoiminnan laajentamista varten asemakaavamuutoksella.

Lyhyen aikavälin sopeuttaminen (2–5 vuotta): Toiminta siirretään liisattuihin päiväkotitiloihin, jotka sijoitetaan Skräbböle skolan yhteydessä olevalle tontille. Tämä edellyttää investointeja.

Ostopalvelut

Kaupungilla on Folkhälsan Valfärd Ab:n (Fyrklövern) ja Föreningen Folkhälsan i Pargas rf:n (Bantis) kanssa ostopalvelusopimus yhteensä 123 paikasta ruotsinkielisille lapsille 1-vuotiaista esiopetusikäisiin. Sopimus toisen palveluntuottajan kanssa päättyy heinäkuussa 2022. Hankinta tulisi tehdä ainakin kahdeksi vuodeksi, sillä kaupungin omat paikat eivät riitä. Vaihtoehtoisesti voidaan päättää ottaa käyttöön palveluseteli. Ostopalvelupäiväkodit noudattavat paikallista varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmaa ja kaupunki valvoo toimintaa.

Nauvon kunta-alue

Päiväkoti Karusellen

Päiväkoti Karusellenissa on noin 47 paikkaa ja kaksikielistä toimintaa 1–5-vuotiaille lapsille. Vuorohoitoa järjestetään tarvittaessa. Esiopetustoiminta ja täydentävä varhaiskasvatus esiopetuksen oppilaille (ennen esiopetusta ja sen jälkeen) on Kyrkbackens skolassa. Nauvon päiväkoti peruskorjattiin vuosina 2019–2020 sisäilmaongelmien takia. Kiinteistö on tarkoituksenmukainen ja piha on virikkeellinen. Pihalla on ulkoryhmän ryhmätilana toimiva kota.

Esiopetustoiminta ja täydentävä varhaiskasvatus Nauvossa – "Kompis"

Koulu vastaa esiopetustoiminnasta ja varhaiskasvatus täydentävästä varhaiskasvatuksesta ja mahdollisesta vuorohoidosta. Tämä on haastavaa, koska on kyse ainoastaan noin kahdesta tunnista aamuisin ja noin 4–5 tunnista iltapäivisin. Tilat ja henkilöstörakenne ovat epätarkoituksenmukaiset kokopäiväiselle toiminnalle. Myös kaikki lomat (esimerkiksi joului-, hiihto- ja kesälomat) on vaikea järjestää muun muassa pienen ryhmäkoon ja keittiötoimintojen takia.

Lyhyen aikavälin sopeuttaminen (2–5 vuotta): Täydentävän varhaiskasvatuksen, koulun ja koululaisten iltapäivätoiminnan välisen yhteistyön lisääminen esimerkiksi yhteisen henkilöstön ja johtajan kautta.

Korppoon kunta-alue

Korppoon päiväkoti

Korppoon päiväkodissa on noin 21 paikkaa ja suomen- ja ruotsinkielistä toimintaa lapsille 1-vuotiaista esiopetusikäisiin (ruotsinkielinen esiopetus). Vuorohoitoa järjestetään tarvittaessa. Varhaiskasvatus on samassa rakennuksessa kirjaston, Skärgårdshavets skolan ja Ulkosaariston koulun kanssa. Ruotsinkielinen esiopetus järjestetään päiväkodissa ja suomenkielinen koulun yhteydessä. Päiväkoti järjestää täydentävää toimintaa esiopetuksen oppilaille molemmilla kielillä. Kiinteistö on tarkoituksenmukainen lukuun ottamatta eteistä, joka ei ole toimiva ja tulisi uudistaa.

Houtskarin kunta-alue

Houtskarin päiväkoti

Houtskarin päiväkodissa on noin 18 paikkaa ja suomen- ja ruotsinkielistä toimintaa lapsille 1-vuotiaista esiopetusikäisiin sekä täydentävää varhaiskasvatusta. Vuorohoitoa järjestetään tarvittaessa.

Päiväkoti sijaitsee Näsbyssä muiden palvelujen läheisyydessä. Kiinteistö on rakennettu useassa vaiheessa 1980-luvulla. Päiväkodissa on käynnissä sisäilmaongelmien takia tehtävä peruskorjaus. Toiminta on tällä hetkellä muissa tiloissa. Kiinteistö on tarkoituksenmukainen lukuun ottamatta eteistä, joka ei ole toimiva ja tulisi uudistaa 2–5 vuoden kuluessa.

Iniön kunta-alue

Iniön päiväkoti

Iniön päiväkodissa on noin seitsemän paikkaa ja ruotsinkielistä toimintaa 1–5-vuotiaille sekä täydentävää varhaiskasvatusta esiopetuksen oppilaille. Suomenkielistä palvelua ja vuorohoitoa tarjotaan tarvittaessa. Varhaiskasvatus siirtyi vuonna 2018 palvelutalo Aftonron viereisestä päiväkotirakennuksesta Fyreniin, jossa myös koulu ja kirjasto ovat. Kiinteistö on tarkoituksenmukainen, vaikka pinta-ala on pieni kirjaston ja koulun kanssa tehtävän yhteistyön vuoksi. Piha on luonnonkaunis ja virikkeellinen.

Kolme erilaista kokonaisuusvaihtoehtoa sopeuttamisedotuksineen

Paraisten kunta-alueella on tarkasteltu kolmea eri laajempaa kokonaisuusvaihtoehtoa, koska muut kunta-alueet tarvitsevat maantieteellisten seikkojen vuoksi yhden päiväkodin kunta-alueen kohden. Kaikissa ehdotuksissa säilytetään kaikki toimintamuodot (perhepäivähoito, perhepäiväkoti, päiväkotitoiminta).

Vuonna 2024 Paraisten kunta-alueella tarvitaan noin 500 paikkaa.

Ennuste varhaiskasvatuksen lapsimäärästä Paraisten kunta-alueella vuosina 2021–2024

(Tilastokeskuksen ennuste 2019, noin 95 prosenttia osallistuu varhaiskasvatukseen)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2030	2021–2026
1–5-vuotiaat	453	425	401	400	395	395	373	
esiopetus	112	122	110	84	83	75	75	
yhteensä	565	547	511	484	478	470	448	
muutos		-18	-36	-27	-6	-8	-22	-95

Nykytilanne: Kunnallisia paikkoja noin 470 ja ostopalvelupaikkoja 123, yhteensä 592 paikkaa – ei muutoksia

	2021		2024		TOIMENPIDE
Paraisten pohjoisosat	Kirjala	69	Kirjala	69	
	Kirjala skolan esiopetus	7	Kirjala skolan esiopetus	7	
	Nilsbyn esiopetus	14	Nilsbyn esiopetus	14	
Keskusta	Koivuhaka	90	Koivuhaka	90	
	Knattebo	32	Knattebo	32	
	Satuniitty	66	Satuniitty	66	
	Villa Kamomilla	52	Villa Kamomilla	52	
	Perhepäivähoito	24	Perhepäivähoito	24	
	Solgränd/Solvind	20	Solgränd/Solvind	20	
	Tennbyn perhepäiväkodit	48	Tennbyn perhepäiväkodit	48	
	Ostopalvelupäiväkodit	123	Ostopalvelupäiväkodit	123	
Skräbböle	Pjukala	47	Pjukala	47	

VAIKUTUKSET

Toiminta	Noin 90 vapaata paikkaa vuonna 2024, jos jatkamme nykyiseen tapaan.
Yhteiskunnalliset	Kaikki toimipaikat ja toimintamuodot säilyvät.
Taloudelliset	Maksamme 90 tarpeettomasta paikasta.

Vaihtoehto 1) Kunnallisia paikkoja noin 440, ostopalvelupaikkoja noin 63, yhteensä noin 500

	2021		2024		TOIMENPIDE
Paraisten pohjoisosa	Kirjala	69	Kirjala	69	
	Kirjala skolan esiopetus	7	Kirjala skolan esiopetus	7	
	Nilsbyn esiopetus	14	Nilsbyn esiopetus	14	
Keskusta	Koivuhaka	90	Koivuhaka	90	
	Knattebo	32		-	lakkautetaan
	Satuniitty	66	Satuniitty	66	
	Villa Kamomilla	52	Villa Kamomilla	52	
	Perhepäivähoito	24	Perhepäivähoito	24	
	Solgränd/Solvind	20	Solgränd/Solvind	20	
	Tennbyn perhepäiväkodit	48	Tennbyn perhepäiväkodit	48	
	Ostopalvelupäiväkodit	123	Ostopalvelupäiväkodit	63	vähennetään 123:sta 63:een
Skräbböle	Pjukala	47	Pjukala	47	
VAIKUTUKSET					
Toiminta	Kun ryhmiä suunnitellaan, täytetään ensin ostopalvelupaikat ja sen jälkeen mukautetaan kaupungin toimintaa tarpeen mukaan. Tämä vaikeuttaa kaupungin paikkamäärän ennustamista ja toiminnan ja henkilöstön suunnittelua. Kaksikielisten toimipaikkojen perustaminen lapsille 1-vuotiaista esiopetusikäisiin on haastavaa.				
Yhteiskunnalliset	Kaikki ostopalvelutoiminnot tai kaupungin toiminnot eivät jatku, mikä merkitsee sitä, että osan lapsista on vaihdettava paikkaa ja henkilöstöä on irtisanottava.				
Taloudelliset	Säästöä syntyy, koska paikkamäärää sopeutetaan tarpeen mukaan. Ostopalvelujen hintataso vahvistetaan vasta hankintavaiheessa. Knattebo lakkautetaan -276 000 (tilinpäätös 2020) <u>Ostopalveluita vähennetään puolella -717 295 (50 % sopimuksen mukaisista kustannuksista 2021)</u> -993 295				

Vaihtoehto 2) Kunnallisia paikkoja, palvelusetelipaikkoja noin 30, yhteensä noin 500

	2021		2024		TOIMENPIDE
Paraisten pohjoisosa	Kirjala	69	Kirjala	69	
	Kirjala skolan esiopetus	7	Kirjala skolan esiopetus	7	
	Nilsbyn esiopetus	14	Nilsbyn esiopetus	14	
Keskusta	Koivuhaka	90	Koivuhaka	90	
	Knattebo	32	Knattebo	32	
	Satuniitty	66	Satuniitty	66	
	Villa Kamomilla	52	Villa Kamomilla	52	
	Perhepäivähoito	24	Perhepäivähoito	24	
	Solgränd/Solvind	20	Solgränd/Solvind	20	
	Tennbyn perhepäiväkodit	48	Tennbyn perhepäiväkodit	48	
	Ostopalvelupäiväkodit	123	Ostopalvelupäiväkodit	30	Seteli
Skräbböle	Pjukala	47	Pjukala	47	
VAIKUTUKSET					
Toiminta	Kaupungin paikkamäärän ennustaminen ja toiminnan ja talouden suunnittelu sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä on vaikeaa.				
Yhteiskunnalliset	Perheet joutuvat eri lähtötilanteisiin. Tämä voi johtaa kalliimpiin vaihtoehtoihin perheille. Syntyy enemmän valinnanmahdollisuuksia esimerkiksi paikan ostamiselle toisesta kunnasta tai "teemapäiväkodista". Edellytykset palvelun tarjoamiselle vain 30 lapselle ovat epävarmat. Mahdollinen henkilökunta irtisanotaan. Ostopalvelut lopetetaan ja käyttöön otetaan setelijärjestelmä.				
Taloudelliset	Kaupungin henkilöstön/kiinteistöjen tarvetta on vaikea ennustaa. Kaupunki on velvollinen tarjoamaan kunnallista toimintaa, jos perhe toivoo sitä vaihtoehtoa. On epäselvää, voiko kiinteistöjä myydä. Suunnittelu on vaikeaa sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Ostopalvelut lopetetaan -1 435 591 (sopimuksen mukaiset kustannukset 2021) Setelikustannukset, jos arvo on esimerkiksi 840 euroa 302 400 <u>Hallinnolliset kustannukset, palveluseteli 15 000</u> -1 118 191				

Vaihtoehto 3) Pelkästään kunnallisia paikkoja noin 500

	2021		2024		TOIMENPIDE
Paraisten pohjoisosa	Kirjala	69	Kirjala	69	
	Kirjala skolan esiopetus	7	Kirjala skolan esiopetus	7	
	Nilsbyn esiopetus	14	Nilsbyn esiopetus	14	
Keskusta	Koivuhaka	90	Koivuhaka	90	
	Knattebo	32	Knattebo	-	lakkautetaan
	Satuniitty	66	Satuniitty	124	rakennetaan uusi noin 40 paikan moduuli
	Villa Kamomilla	52	Villa Kamomilla	52	
	Perhepäivähoito	24	Perhepäivähoito	24	
	Solgränd/Solvind	20	Solgränd/Solvind	20	
	Tennbyn perhepäiväkodit	48	Tennbyn perhepäiväkodit	48	
	Ostopalvelupäiväkodit	123	Ostopalvelupäiväkodit	-	lakkautetaan
Skräbböle	Pjukala	47	Pjukala	47	
VAIKUTUKSET					
Toiminta	Lapsi: Suomen- ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen vahvistaminen ja kehittäminen lapsille yksivuotiaista esikouluikäisiin, mikä mahdollistaa yhtenäisemmän oppimispolun luomisen lapselle. Tämä vastaa myös perheiden toiveita kaksikielisestä toiminnasta ja siitä, että sisarukset olisivat samassa toimipaikassa. Järjestäjä: Paremmat mahdollisuudet luovien ja pedagogisten oppimiskeskusten luomiselle lapsille. Joustavuus, joka mahdollistaa ryhmien ja toiminnan muodostamisen omien tarpeiden mukaan. Kestävyys ja jatkuvuus henkilöstön osalta. Henkilöstöllä on paremmat mahdollisuudet työkiertoon. Kaikilla lapsilla ja toiminnoilla on sama lähtökohta.				
Yhteiskunnalliset	Kaikilla perheillä on samat lähtökohdat ja mahdollisuudet. Ostopalvelut lopetetaan.				
Taloudelliset	Joustavuus tuo säästöjä esimerkiksi henkilöstökuluissa ja muun muassa paikkamäärää voidaan vähentää ja lisätä tarpeen mukaan. Vaatii investointeja lisätiloihin samalla kun epätarkoituksenmukaisia kiinteistöjä voidaan myydä. Knattebo lakkautetaan -276 000 (tilinpäätös 2020) Ostopalvelut lopetetaan -1 435 591 (sopimuksen mukaiset kustannukset 2021) Moduuli Satuniittyy, vuotuinen vuokra 100 000 Lisäpaikkoja Satuniittyy 292 000 Henkilöstökulut 1 henkilötyövuosi 45 000 -1 274 591				